

STATUT TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DĄBROWY GÓRNICZEJ

Rozdział I Przepisy Ogólne

Art. 1.

1. Stowarzyszenie nosi nazwę Towarzystwo Przyjaciół Dąbrowy Górniczej i zwane jest w dalszej części niniejszego Statutu Towarzystwem.
2. Stowarzyszenie może używać skrótu nazwy: TPDG.
3. Towarzystwo używa wyróżniającego znaku graficznego stanowiącego załącznik numer 1 do niniejszego Statutu.

Art. 2.

Siedzibą Towarzystwa jest Dąbrowa Górnicza.

Art. 3.

Towarzystwo działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami.

Art. 4.

Towarzystwo opiera swoją działalność na pracy społecznej członków.
W uzasadnionych przypadkach Towarzystwo może zatrudniać pracowników.

Art. 5.

Towarzystwo może przystępować do innych organizacji, w tym również do organizacji zagranicznych i międzynarodowych.

Art. 6.

1. Jeżeli niniejszy Statut przewiduje doręczenie pism Członkom Towarzystwa listem poleconym lub listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, pisma te kieruje się na adres ujawniony przez Członka w Księdze Członków Towarzystwa.
2. Pisma wysłane na adres, o którym mowa w ust. 1, a nieodebrane przez Członka Towarzystwa z jakiegokolwiek powodu uważa się za doręczone.

Art. 7.

Ilekcroć w niniejszym Statucie jest mowa o przyjęciu uchwał zwykłą, bezwzględną lub kwalifikowaną większością głosów, rozumie się przez to głosy Członków lub ich pełnomocników obecnych na zebraniu danego organu Towarzystwa.

Rozdział II

Cele i sposoby ich realizowania

Art. 8.

Celem Towarzystwa jest:

1. upowszechnianie wiedzy historycznej o Dąbrowie Górniczej,
2. pobudzanie lokalnego patriotyzmu oraz umacnianie więzi między mieszkańcami Dąbrowy Górniczej,
3. promocja masowa na forum krajowym, międzynarodowym, rozwój samorządów lokalnych,
4. krzewienie właściwego stosunku do dziedzictwa dóbr kultury, oraz uczestnictwo w ich promocji i ochronie,
5. prowadzenie działalności kulturalno – oświatowej,

Art. 9.

Towarzystwo osiąga swoje cele poprzez działalność nieodpłatną, tj:

1. współpracę z wszelkimi organizacjami i instytucjami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi zajmującymi się rozwojem społeczności lokalnych,
2. współpracę z organami samorządowymi i państwowymi,
3. współpracę z gospodarczymi podmiotami krajowymi i zagranicznymi,
4. współpracę z polskimi oraz zagranicznymi miastami o podobnym charakterze społecznym i gospodarczym,
5. gromadzeniem i rozpowszechnianiem dokumentacji materialnej związanej z historią miasta,
6. opieka nad zabytkami oraz pamiątkami historycznymi i kulturalnymi Dąbrowy Górniczej,
7. ochrona grobownictwa wojennego,
8. organizowanie wszelkiego rodzaju szkoleń, wykładów, konferencji i warsztatów naukowych,
9. wydawaniem różnego rodzaju prac monograficznych, skryptów, albumów i czasopism,
10. organizowaniem wszelkich przedsięwzięć kulturalnych i społecznych.
11. organizowanie wszelkiego rodzaju kolonii, obozów, wycieczek i wyjazdów dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Art. 10.

Dla realizacji celów statutowych Towarzystwo może również prowadzić działalność odpłatną w zakresie:

1. Wydawania różnego rodzaju prac monograficznych, skryptów, albumów, czasopism, kalendarzy.
2. Organizowania wszelkich przedsięwzięć kulturalno-społecznych.
3. Organizowania wszelkiego rodzaju targów, giełd, spotkań branżowych.
4. Organizowania wszelkiego rodzaju konferencji, wykładów, warsztatów, czy szkoleń.

5. Organizowania wyjazdów, wycieczek, obozów, kolonii dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.
6. Poza szkolnych form edukacji.
7. Ochrony grobownictwa wojennego oraz opieki nad zabytkami i pamiątkami historycznymi i kulturalnymi na terenie Dąbrowy Górniczej i Zagłębia.

Art. 10 a).

1. Dla realizacji celów statutowych Towarzystwo może również prowadzić działalność gospodarczą. Przedmiot działalności gospodarczej określa Zarząd TPDG.

Art. 11.

1. Towarzystwo działa między innymi w ramach Komisji.
2. Komisje są stałe oraz czasowe.
3. Komisje powołuje Zarząd.
4. Na czele każdej Komisji stoi Członek Zarządu — Przewodniczący Komisji, powołany i odwołany Uchwałą Zarządu.
5. Komisje realizują zadania, o których mowa w art. 8 i 9 niniejszego statutu, a w szczególności zadania dotyczące upowszechniania wiedzy o Dąbrowie Górniczej, promocji miasta, prowadzenia wszelkich przedsięwzięć celem kształtowania w społeczności lokalnej poczucia więzi z miastem i regionem oraz między innymi, patronowanie Jarmarkowi Staroci, nadawaniu honorowego tytułu: „Dąbrowianin Roku”.
6. Zakres działalności poszczególnych Komisji określają Uchwały Zarządu.

Rozdział III Członkowie Towarzystwa, ich prawa i obowiązki

Art. 12.

Wszyscy członkowie zobowiązani są do godnego reprezentowania Towarzystwa, wykonywania powierzonych im obowiązków najwyższą starannością oraz czynnego uczestnictwa w pracach wybranej przez siebie Komisji.

Art. 13.

Członkiem Towarzystwa może zostać każdy polski obywatel oraz każda osoba prawna mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także cudzoziemcy oraz osoby prawne mające siedzibę za granicą.

Art. 14.

1. Członkowie Towarzystwa dzielą się na:
  1. członków zwyczajnych,
  2. członków wspierających,
  3. członków honorowych.

Art. 15.

1. Członkiem zwyczajnym może zostać każda osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, nie pozbawiona praw publicznych.
2. Członkiem zwyczajnym mogą zostać także osoby małoletnie w wieku od 16 do 18 lat, posiadający ograniczoną zdolność do czynności prawnych, członek taki posiada prawo udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków lecz nie przysługuje mu bierne i czynne prawo wyborcze do władz Stowarzyszenia.
3. Z zastrzeżeniem postanowień przewidzianych w ust 1 i 2 członkiem zwyczajnym może zostać również cudzoziemiec, w tym również cudzoziemiec nie posiadający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 16.

Członkiem wspierającym lub honorowym może zostać każda osoba fizyczna lub prawna mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub poza jej granicami. Członek taki nie posiada prawa udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków oraz nie przysługuje mu bierne i czynne prawo wyborcze do władz stowarzyszenia.

Art. 17.

Godność członka honorowego może zostać nadana jako najwyższa forma uznania za szczególne zasługi dla Towarzystwa lub miasta Dąbrowa Górnicza.

Art. 18.

1. Przyjęcie w poczet członków zwyczajnych następuje w oparciu o rekomendację członka Stowarzyszenia, złożoną deklarację członkowską na podstawie uchwały Zarządu Towarzystwa, podjętą po 3 miesiącach od daty złożenia deklaracji członkowskiej.
2. Wzór deklaracji członkowskiej stanowi załącznik numer 2 do niniejszego Statutu.
3. Od uchwały Zarządu o nie przyjęciu w poczet członków odwołanie nie służy.

Art. 19.

1. Członkowie zwyczajni mają obowiązek uczestnictwa w pracach Towarzystwa oraz regularnego uiszczania składek członkowskich.
2. Członkowie wspierający są obowiązani opłacać składki członkowskie.
3. Składki członkowskie płatne są z góry 2 razy w roku, w terminie do dnia 30 czerwca i 30 listopada.
4. Członkowie honorowi mogą opłacać składki członkowskie.

Art. 20.

1. Członkowie Towarzystwa mają prawo:
  1. wybierać i być wybieranym do organów Towarzystwa, z wyjątkiem Członków, o których mowa w art. 15 ust. 2 i art. 16.
  2. uczestniczyć w walnym zebraniu członków i brać udział w głosowaniu za wyjątkiem Członków, o których mowa w art. 16, a którym przysługuje jedynie głos doradczy,
  3. korzystać z wszelkich urządzeń, usług i pomocy Towarzystwa, na warunkach określonych w odrębnych regulaminach,
  4. nosić odznakę Towarzystwa.

Art. 21.

Za szczególne osiągnięcia w pracy w Towarzystwie Zarząd może udzielić członkowi wyróżnienia.

Art. 22.

Utrata członkostwa następuje na skutek:

1. rezygnacji złożonej na piśmie pod rygorem nieważności,
2. skreślenia przez Zarząd z powodu nie opłacania składki za dany rok w terminie, o którym mowa w art. 19 ust. 3,
3. wykluczenie przez Zarząd z powodu niestosowania się do postanowień Statutu, regulaminów, uchwał i decyzji władz Towarzystwa, a także z powodu działania na szkodę Towarzystwa,
4. skazania prawomocnym wyrokiem sądowym na utratę praw publicznych,
5. śmierci członka Towarzystwa,
6. rozwiązania Towarzystwa,
7. z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt. 3 Zarząd może zamiast wykluczenia orzec karę w postaci pisemnej nagany.
8. skreślenia uchwałą Towarzystwa z powodu nie uczestniczenia w pracach Towarzystwa, a przede wszystkim co miesięcznych zebraniach ogólnych oraz w pracach wybranej przez siebie Komisji.

Art.23.

1. Od uchwały o skreśleniu, wykluczeniu lub udzieleniu nagany służy odwołanie do walnego Zebrania Członków w terminie 30 dni od daty doręczenia odpisu uchwały, odwołanie wnosi się za pośrednictwem Zarządu Towarzystwa.
2. Wniesienie odwołania po terminie określonym w ust. 1 jest bezskuteczne.
3. Odpisy uchwały o skreśleniu lub wykluczeniu z członkostwa przesyła się zainteresowanemu osobiście lub listem poleconym, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
4. Odwołanie rozpatrywane jest na najbliższym Walnym Zebraniu Członków. Do dnia jego dobycia wszystkie prawa Członka, który wniósł odwołanie, są zawieszane.

Art. 24.

1. Zarząd zobowiązany jest prowadzić Księgę Członków Towarzystwa.
2. W Księdze Członków Towarzystwa ujawnia się dane ewidencyjne członków, tj: Imię i nazwisko, adres zamieszkania, datę przyjęcia w poczet członków Towarzystwa oraz datę utraty członkostwa oraz telefon kontaktowy i adres poczty elektronicznej.
3. Członek Towarzystwa jest zobowiązany ujawnić w Księdze Członków Towarzystwa każdą zmianę objętą ewidencją.
4. Wniosek o ujawnienie zmiany danych osobowych w Księdze Członków Towarzystwa składa się do Zarządu na piśmie pod rygorem pominięcia wniosku.
5. W Księdze Członków Towarzystwa składa się również deklaracje członkowskie.

Rozdział IV Organy Towarzystwa

Art. 25.

1. Organami Towarzystwa są:
  1. Walne Zebranie Członków,
  2. Zarząd,
  3. Komisja Rewizyjna.
2. Nie można łączyć funkcji Członka Zarządu Towarzystwa oraz Członka Komisji Rewizyjnej.

Oddział I Walne Zebranie Członków Towarzystwa

Art. 26

1. Walne Zebranie Członków jest najwyższym organem Towarzystwa. Walne Zebrania Członków są Zwyczajne i Nadzwyczajne.
2. Do wyłącznej kompetencji Walnego zebrania Członków, poza innymi sprawami przewidzianymi w niniejszym Statucie, należy:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania organów Towarzystwa z działalności,
2. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego,
3. udzielenie członkom organów Towarzystwa absolutorium
4. uchwalenie kierunków działalności Towarzystwa,
5. zmiana statutu,
6. określenie wysokości składek członkowskich,
7. nadawanie tytułu Członka Honorowego na wniosek Zarządu,
8. wybór oraz odwołanie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej
9. wyrażenie zgody na rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania o wartości przekraczającej 50.000, 00 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych).
10. wyrażenie zgody na nabycie i zbycie nieruchomości albo udziału w nieruchomości, a także na ustanowienie na nieruchomości ograniczonego prawa rzeczowego,
11. uchwalenie regulaminów pracy organów Towarzystwa,
12. rozwiązanie Towarzystwa,
13. rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu o skreślenie, wykluczeniu lub udzieleniu nagany.

2. Absolutorium udziela się łącznie wszystkim członkom poszczególnych organów Towarzystwa, chyba że Komisja Rewizyjna lub 2/3 Członków Towarzystwa obecnych na Zebraniu złoży wniosek o udzielenie absolutorium odrębnie dla każdego członka tych organów.

Art. 27.

1. Zwyczajne Walne Zebranie Członków odbywa się raz w roku, w terminie do sześciu miesięcy po upływie roku kalendarzowego.

2. Przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków powinno być w szczególności:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania organów Towarzystwa z działalności za rok poprzedni,
2. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok poprzedni,
3. udzielenie członkom organów Towarzystwa absolutorium.

Art. 28.

1. Walne Zebrania Członków zwoływane są przez Zarząd.

2. Zarząd zwołuje Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków z własnej inicjatywy albo na wniosek Komisji Rewizyjnej lub członków Towarzystwa, którzy łącznie stanowią co najmniej jedną dziesiątą ogólnego stanu, wskazanego w Księdze członków Towarzystwa.

3. Komisja Rewizyjna może zwołać Walne Zebranie Członków, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie określonym w art. 27 ust. 1.

Nadzwyczajne Zebranie Członków może być zwołane przez Komisję Rewizyjną na podstawie jej uchwały.

3. W przypadku gdy zarząd nie zwoła Walnego zebrania Członków w terminie określonym we wniosku, o którym mowa w ust. 2, Zebranie to może zostać zwołane przez Komisję Rewizyjną lub członków Towarzystwa, w zależności od tego, kto złożył wniosek.

Art. 29.

1. Walne Zebranie Członków zwołuje się listami poleconymi co najmniej dwa tygodnie przed terminem zebrania, telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej.

2. Jeżeli istnieje taka możliwość członków Towarzystwa można zawiadomić osobiście.

3. W zaproszeniu należy oznaczyć dzień, godzinę i miejsce Walnego Zebrania Członków oraz szczegółowy porządek obrad. W przypadku zamierzonej zmiany Statutu należy wskazać treści proponowanych zmian.

Art. 30.

Walne Zebranie Członków odbywają się w siedzibie Towarzystwa lub innym miejscu wskazanym przez Zarząd.

Art. 31.

W sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można podjąć uchwały, chyba że na Walnym Zebraniu obecni są wszyscy członkowie Towarzystwa i nikt nie zgłosi sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały.

Art. 32.

Walne Zebranie Członków jest ważne bez względu na ilość obecnych na nim członków Towarzystwa.

Art. 33.

1. Członkowie Towarzystwa mogą uczestniczyć w Walnym Zebraniu oraz wykonywać prawo głosu przez pełnomocników.
2. Pełnomocnictwo jednorazowe, potwierdzone notarialnie powinno być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności oraz dostarczone przez Zebraniem Walnym do Prezesa Towarzystwa.

Art. 34.

1. Każdemu członkowi Towarzystwa, za wyjątkiem członków, o których mowa w art. 15. ust. 2 i art. 16, przysługuje na Walnym Zebraniu jeden głos.
2. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, jeżeli niniejszy Statut nie stanowi inaczej.
3. Uchwały dotyczące zmiany Statutu i rozwiązania Towarzystwa zapadają większością dwóch trzecich głosów, członków obecnych na Zebraniu i uprawnionych do głosowania

Art. 35.

1. Walne Zebranie Członków otwiera i prowadzi prezes zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes zarządu, a w sytuacji określonej w art. 28 ust. 3 i 4 Przewodniczący Komisji Rewizyjnej lub wyznaczony przez niego członek Komisji albo wytypowany przedstawiciel członków Towarzystwa, którzy złożyli wniosek o zwołanie Walnego Zebrania, w zależności od tego kto zwołał Walne Zebranie.
2. Bezpośrednio po otwarciu Walnego zebrania prowadzący wskazuje osobę, która obejmie obowiązki protokolanta.

Art. 36.

1. Głosowanie na Walnym zebraniu jest jawne.
2. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach do organów Towarzystwa, a także przy powzięciu uchwał dotyczących odpowiedzialności członka wobec Towarzystwa z jakiegokolwiek tytułu, w tym między innymi z tytułu udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec Towarzystwa, wobec sporu między członkiem a Towarzystwem, a także w sprawach o odwołanie z pełnionych funkcji.
3. Na wniosek 3/4 Członków obecnych na Walnym Zebraniu i uprawnionych do głosowania, w sprawach, o których mowa w ust. 2, zarządza się głosowanie jawne.

Art.37.

1. Wszystkie uchwały Walnego Zebrania Członków powinny być zaprotokołowane i podpisane przez osobę, o której mowa w art.35 ust. 1 niniejszego Statutu oraz protokolanta.

Protokół składa się do księgi protokołów.

2. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zebrania Członków i jego zdolność do podejmowania uchwał, wymienić powzięte uchwały oraz liczbę głosów oddanych za lub przeciw każdej uchwale, a także głosy wstrzymujące się.

3. Do protokołu należy załączyć listę obecności z podpisami uczestników Walnego zebrania, udzielone pełnomocnictwa oraz dowody zwołania.

Oddział II Zarząd

Art. 38.

1. Zarząd Towarzystwa liczy do piętnastu członków, w tym co najmniej Prezesa Zarządu, I Wiceprezesa Zarządu, dwóch Wiceprezesów Zarządu, Sekretarza i Skarbnika.

2. Wszyscy Członkowie Zarządu, w tym również Prezes Zarządu, wybierani są przez Członków Zarządu, spośród kandydatów zaproponowanych przez Prezesa Zarządu.

Art. 39.

1. Kadencja Zarządu trwa cztery lata.

2. Mandat Członka Zarządu wygasa z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Towarzystwa, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni rok pełnienia funkcji członka zarządu.

3. Zarówno Zarząd, jak i poszczególni Członkowie mogą być w każdym czasie odwołani przez Zebranie.

4. Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dąbrowy Górniczej może pełnić tę funkcję maksymalnie przez dwie kolejne kadencje.

Art. 40.

1. Zarząd prowadzi sprawy Towarzystwa i reprezentuje go na zewnątrz.

2. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone w niniejszym Statucie dla innych organów Towarzystwa.

Art. 41.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Towarzystwa uprawnieni są tylko i wyłącznie: Prezes zarządu, I Wiceprezes Zarządu, Wiceprezesi zarządu, Sekretarz i Skarbnik, przy czym zawsze wymagane jest współdziałanie dwóch osób wymienionych.

Art. 42.

1. Wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności wymagają uprzedniej uchwały Zarządu.
2. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów w obecności bezwzględnej liczby składu zarządu.
3. Posiedzenia zwołuje Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego I Wiceprezes lub Wiceprezesi Zarządu.

Art. 43.

Szczegółowy tryb pracy Zarządu reguluje Regulamin uchwalony przez Walne zebranie Członków Towarzystwa.

Oddział III Komisja Rewizyjna

Art. 44.

1. Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Towarzystwa.
2. Komisja Rewizyjna składa się z pięciu osób.
3. komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez walne zebranie członków Towarzystwa.

Art. 45.

1. Do zadań Komisji Rewizyjnej należy:
  1. stała kontrola działalności Towarzystwa i jej organów pod względem gospodarności oraz zgodności z przepisami prawa, statutu i uchwałami organów Towarzystwa,
  2. przedstawienie Walnemu Zebraniu opinii i wniosków wynikających z przeprowadzonych kontroli,
  3. składanie Walnemu zebraniu sprawozdań ze swej działalności,
  4. składanie walnemu Zebraniu wniosków w przedmiocie udzielenia zarządowi absolutorium,
  5. przedkładanie zarządowi opinii w przedmiocie wykluczenia członka na podstawie art. 22 ust 1pkt. 5.
2. W zakresie swojej działalności komisja Rewizyjna może dokonywać wglądu do wszystkich dokumentów Towarzystwa, a także żądać wyjaśnień od wszystkich Członków Towarzystwa.

Art. 46.

Uchwały Komisji rewizyjnej zapadają bezwzględną większością głosów.

Art. 47.

1. Kadencja Komisji Rewizyjnej trwa cztery lata.
2. Zarówno Komisja Rewizyjna jak i poszczególni Członkowie mogą być w każdym czasie odwołani przez Walne Zebranie.

Rozdział V Majątek Towarzystwa

Art. 48.

1. Dochody towarzystwa stanowią:
  1. składki członkowskie,
  2. dochód z własnej działalności gospodarczej,
  3. dotacje, zapisy, darowizny i spadki,
  4. dochody z majątku Towarzystwa,

Wszystkie dochody towarzystwa w tym, pochodzące z działalności gospodarczej, mogą być przeznaczone tylko i wyłącznie na działalność statutową Towarzystwa.

Art. 49.

Rokiem obrachunkowym Towarzystwa jest rok kalendarzowy.

Rozdział VI Likwidacja Towarzystwa i sprawy inne

Art. 50.

Likwidację Towarzystwa przeprowadza się na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku, Prawo o stowarzyszeniach (z tekstu jednolitego statutu Dz. U. z 2001, nr 71, poz. 855).

Art. 51.

1. W przypadku powzięcia jakichkolwiek zmian niniejszego Statutu Zarząd zobowiązany jest przygotować tekst jednolity Statutu, uwzględniający wszystkie zmiany.
2. Na pierwszej stronie tak przygotowanego Statutu umieszcza się napis „**tekst jednolity**”.
3. Tekst jednolity Statutu sporządza się w następujący sposób: poszczególne karty tekstu jednolitego Statutu muszą być ponumerowane oraz spięte i zaopatrzone pieczęcią Towarzystwa.
3. Z tekstu jednolitego Statutu zarząd może sporządzać odpisy i wyciągi, które potwierdza za zgodność z oryginałem.